

Hallituksen esitys Eduskunnalle Kansainvälisen työjärjestön yleisen konferenssin kolmannellakymmenennellänsimmäisellä istuntokaudellaan vuonna 1948 hyväksymän, ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua koskevan kansainvälisen sopimuksen hyväksymisestä.

Kansainvälisen työkonferenssin 31:nen istuntokausi pidettiin San Franciscossa 17. 6.—10. 7. 1948. Konferenssissa hyväksyttiin neljä kansainvälistä sopimusta ja yksi suositus, jotka Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 19 artiklan mukaisesti on puolentoista vuoden kuluessa konferenssin päättymisestä saatettava Eduskunnan käsiteltäviksi. Meillä vakiintuneen käytännön mukaisesti työkonferenssien päätökset on kaikki yhdellä kertaa saatettu Eduskunnan käsiteltäväksi, mutta kun Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvosto nyt on kiirehtinyt konferenssissa hyväksytyn, ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua koskevan kansainvälisen sopimuksen ratifiointia, niin että ratifiointi voisi tapahtua ennen kuluvan vuoden työkonferenssin alkamista ensi kesäkuun 8 päivänä, saatetaan tämä sopimus nyt erillisenä Eduskunnan käsiteltäväksi.

Kansainvälinen työjärjestö on aikaisemmin useampaan kertaan käsitellyt kysymystä ammatillisesta järjestäytymisvapaudesta. Useita päätöslauselmia on tällöin hyväksytty, mutta kansainvälisestä sopimuksesta ei ole päästy yksimielisyyteen. Kansainvälisen työtoimiston suorittama 1920-luvun alussa laajan tutkimuksen ammatillista järjestäytymisvapautta koskevan periaatteen soveltamisesta, otettiin kysymys kansainvälisen työkonferenssin päiväjäestykseen vuonna 1927. Työtoimiston laatimaa sopimusehdotusta konferenssi ei kuitenkaan hyväksynyt. Kansainvälisen työtoimiston johtaja lausui raportissaan esityksen rauenneen lähinnä silloin vallinneiden poliittisten olosuhteiden johdosta. Nyt toisen maailmansodan jälkeen on tilanne

katsottu sopivammaksi kansainvälisen säännöstelyn laatimiselle ammatillista järjestäytymisvapautta koskevassa asiassa.

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvosto päätti ottaa kysymyksen kansainvälisen työkonferenssin päiväjäestykseen vuonna 1947, jolloin konferenssille esitettiin työtoimiston kysymyksestä laatima raportti. Konferenssi päättikin hyväksyä päätöslauselman, joka koskee ammatillista järjestäytymisvapautta sekä järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden suojelua. Samalla päätti konferenssi ottaa seuraavan istuntokauden päiväjäestykseen kysymyksen ammatillisesta järjestäytymisvapaudesta sekä ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelusta. Vuoden 1948 työkonferenssi hyväksyikin asiassa kansainvälisen sopimuksen.

Kysymyksessä olevan sopimuksen mukaan työntekijöillä ja työnantajilla on oikeus perustaa mielensä mukaisia järjestöjä ja liittyä sellaisiin ilman muita ehtoja kuin mitä asianomaiset yhdistyssäännöt edellyttävät. Työntekijäin ja työnantajain järjestöillä on oikeus laatia omat sääntönsä ja ohjeensa, valita vapaasti edustajansa, järjestää hallintonsa ja toimintansa sekä laatia toimintaohjelmansa. Julkisten viranomaisten on vältettävä kaikkea sellaista asiaan puuttumista, joka on luonteeltaan tätä oikeutta rajoittavaa tai sen laillista käyttöä vaikeuttavaa. Järjestöjä ei saada hajoittaa tai lakkauttaa hallinnollisin toimenpitein. Edellytykset sille, että järjestöt, liitot ja keskusliitot voivat saada juridisen henkilön aseman, eivät saa olla senluontoisia, että ne rajoittaisivat edellä olevien määräysten soveltamista. Järjestöillä on oikeus perustaa liittoja ja keskusliittoja sekä liit-

tyä sellaisiin, ja kaikilla sellaisilla järjestöillä, liitoilla ja keskusjärjestöillä tulee olla oikeus liittyä kansainvälisiin työntekijäin ja työnantajain järjestöihin. Käytännössä hyväkseen sopimuksen mukaisia oikeuksia työntekijät, työnantajat ja heidän järjestönsä samoin kuin muut henkilöt ja järjestäytyneet yhteisöt ovat velvolliset noudattamaan maan lakeja. Maan laki ei saa tätä sopimusta loukata eikä sitä saa soveltaa siten, että loukattaisiin tämän sopimuksen mukaisia takeita.

Sopimuksen alaa koskevat Suomessa nykyisin voimassa olevat säännökset sisältyvät lähinnä Suomen Hallitusmuotoon 17 päivästä heinäkuuta 1919, 4 päivänä tammikuuta 1919 annettuun yhdistyslakiin ja 1 päivänä kesäkuuta 1922 annettuun työ-

sopimuslakiin. Näiden säännösten kautta on sopimuksen sisältö jo meillä toteutettu. Näin ollen on maallamme aihe ratifioida puheena oleva sopimus.

Kun lainsäädäntömme sekä maassa valitseva oikeus- ja hallinnollinen käytäntö kerrotuin tavoin ovat sopimuksen määräysten mukaiset, esitetään hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti,

että Eduskunta puolestaan päättäisi hyväksyä Kansainvälisen työjärjestön yleisen konferenssin vuonna 1948 hyväksymän, ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua koskevan kansainvälisen sopimuksen.

Helsingissä 6 päivänä toukokuuta 1949.

Tasavallan Presidentti

J. K. PAASIKIVI.

Sosiaaliministeri *Aleksi Aaltonen.*

Sopimus (N:o 87), joka koskee ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna San Franciscossa 17 päivänä kesäkuuta 1948 kolmannenkymmenennenensimmäisen istuntokautensa,

päätettyään hyväksyä sopimuksen muodossa erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua, mikä kysymys on seitsemäntenä kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä,

koska Kansainvälisen työjärjestön perussäännön johdannossa mainitaan niiden keinojen joukossa, joilla on parannettava työntekijöiden oloja ja turvattava rauha, „ammatillisen järjestäytymisvapauden periaatteen vahvistaminen”;

koska Philadelphian julistuksessa on uudelleen lausuttu, että „sana- ja kokoontumisvapaus on jatkuvan edistysen ehdoton edellytys”;

koska Kansainvälinen työkonferenssi on kolmannellakymmenennellä istuntokaudellaan hyväksynyt yksimielisesti periaatteet, joille kansainvälisen säännösteilyn on perustuttava;

koska Yhdistyneiden Kansakuntien täysistunto on toisella istuntokaudellaan omaksunut nämä periaatteet ja kehoittanut Kansainvälistä työjärjestöä jatkamaan parhaansa mukaan työtään, jotta yhden tai useamman kansainvälisen sopimuksen hyväksyminen olisi mahdollista;

hyväksyy tänä yhdeksäntenä päivänä heinäkuuta vuonna tuhatyhdeksäsataaneljäkymmentäkahdeksan seuraavan sopimuksen, jonka nimenä on oleva „Sopimus, joka koskee ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua 1948”.

I osa. Ammatillinen järjestäytymisvapaus

1 artikla

Kukin Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltio, jonka suhteen tämä sopimus on voimassa, sitoutuu noudattamaan seuraavia määräyksiä.

2 artikla

Työntekijöillä ja työnantajilla ilman mitään erotusta on oikeus perustaa mielensä mukaisia järjestöjä ja liittyä sellaisiin ilman muita ehtoja kuin mitä asianomaiset yhdistyssäännöt edellyttävät.

3 artikla

1. Työntekijöiden ja työnantajien järjestöillä on oikeus laatia omat sääntönsä ja ohjeensa, valita vapaasti edustajansa, järjestää hallintonsa ja toimintansa sekä laatia toimintaohjelmansa.

2. Julkisten viranomaisten on vältettävä kaikkea sellaista asiaanpuuttumista, joka on luonteeltaan tätä oikeutta rajoittavaa tai sen laillista käyttöä vaikeuttavaa.

4 artikla

Työntekijöiden ja työnantajien järjestöjä ei saada hajoittaa tai lakkauttaa hallinnollisin toimenpitein.

5 artikla

Työntekijöiden ja työnantajien järjestöillä on oikeus perustaa liittoja ja keskusjärjestöjä sekä liittyä sellaisiin ja kaikilla sellaisilla järjestöillä, liitoilla tai keskusjärjestöillä on oikeus liittyä kansainvälisiin työntekijöiden ja työnantajien järjestöihin.

6 artikla

Edelläolevien 2, 3 ja 4 artikloiden määräyksiä sovelletaan työntekijöiden ja työnantajien järjestöjen liittoihin ja keskusjärjestöihin.

7 artikla

Edellytykset sille, että työntekijöiden ja työnantajien järjestöt, liitot ja keskusliitot voivat saada juridisen henkilön aseman, eivät saa olla sen luontoisia, että ne rajoittaisivat edelläolevien 2, 3 ja 4 artikloiden määräysten soveltamista.

8 artikla

1. Käyttäessään hyväkseen tämän sopimuksen mukaisia oikeuksia työntekijät, työnantajat ja heidän järjestönsä samoin kuin muut henkilöt ja järjestäytyneet yhteisöt ovat velvolliset noudattamaan maan lakeja.

2. Maan lainsäädäntöä ei saa laatia eikä soveltaa siten, että se loukkaisi tämän sopimuksen mukaisia takeita.

9 artikla

1. Kansallisessa lainsäädännössä on määrättävä, missä määrin tämän sopimuksen määräämiä takeita on sovellettava sota-voimiin ja poliisiin.

2. Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 19 artiklan 8 kohdassa lausutun periaatteen mukaisesti sen seikan, että jokin jäsenvaltio ratifioi tämän sopimuksen, ei saa katsoa vaikuttavan mihinkään voimassa olevaan lakiin, päätökseen, tapaan tai sopimukseen, jonka mukaan sotavoimiin tai poliisiin kuuluvat nauttivat tämän sopimuksen määräämiä takuita.

10 artikla

Tässä sopimuksessa sana „järjestö” merkitsee työntekijöiden tai työnantajien järjestöjä, joiden tarkoituksena on edistää ja puolustaa työntekijöiden tai työnantajien etuja.

II osa. Ammatillisen järjestäytymis-oikeuden suojele

11 artikla

Kukin Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltio, jonka suhteen tämä sopimus on voimassa, sitoutuu ryhtymään kaikkiin tarpeellisiin ja sopiviin toimenpiteisiin turvataksaan työntekijöille ja työnantajille ammatillisen järjestäytymis-oikeuden vapaan harjoittamisen.

III osa. Erinäisiä määräyksiä

12 artikla

1. Mitä tulee alueisiin, jotka on mainittu Kansainvälisen työjärjestön 35 artiklassa, sellaisena miksi se on muutettu Kansainvälisen työjärjestön perussäännön muuttamista koskevassa asiakirjassa, 1946, lukuunottamatta alueita, jotka on mainittu täten muutetun artiklan 4 ja 5 kohdissa, järjestön kunkin jäsenvaltion, joka ratifioi tämän sopimuksen, on liitettävä ratifiointinsa tai lähetettävä Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle mahdollisimman pian ratifiointinsa jälkeen tiedonanto, jossa ilmoitetaan:

- (a) alueet, joiden puolesta se sitoutuu siihen, että sopimuksen määräyksiä sovelletaan varauksetta;
- (b) alueet, joiden puolesta se sitoutuu siihen, että sopimuksen määräyksiä sovelletaan erinäisin muutoksin sekä näiden muutosten sisältö;
- (c) alueet, joilla sopimusta ei voida soveltaa, ja näissä tapauksissa syyt, minkä vuoksi sitä ei voida soveltaa;
- (d) alueet, joiden suhteen se pidättyy päätöksen teosta.

2. Tämän artiklan ensimmäisen kohdan (a) ja (b) alakohdissa mainittujen sitoumusten on katsottava kuuluvan oleellisesti ratifiointiin ja tulevan voimaan samalla lailla.

3. Kukin jäsenvaltio voi lähettämällä uuden tiedonannon luopua kokonaan tai osittain niistä varauksista, joita sen aikaisempi tiedonanto sisältää tämän artiklan 1 kohdan (b), (c) ja (d) alakohtien mukaisesti.

4. Kukin jäsenvaltio voi sinä aikana, jolloin tämä sopimus voidaan sanoa irti 16 artiklan määräysten mukaisesti, lähettää pääjohtajalle uuden tiedonannon kaikista aikaisempien tiedonantojen sisällön suhteen tapahtuneista muutoksista sekä tilanteesta määrättyjen alueiden suhteen.

13 artikla

1. Kun tässä sopimuksessa käsitellyt kysymykset kuuluvat emämaahan kuulumattoman alueen viranomaisten omaan toimialaan, tämän alueen kansainvälisistä suhteista vastuunalainen jäsenvaltio voi, yhteisymmärryksessä mainitun alueen hallituksen

kanssa, lähettää Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle sitoumuksen siitä, että se vastaa tämän alueen nimissä velvoituksesta soveltaa tässä sopimuksessa esitettyjä määräyksiä.

2. Sitoumuksen vastuusta soveltaa tämän sopimuksen määräyksiä voi Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle lähettää:

- (a) kaksi tai useampia järjestön jäsenvaltioita niiden yhteisessä hallinnassa olevan alueen puolesta;
- (b) kukin kansainvälinen elin, joka vastaa jonkin alueen hallinnasta Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan määräysten mukaisesti tai kaikkien muiden tämän alueen suhteen voimassa olevien määräysten mukaisesti.

3. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle tämän artiklan edellä olevien kohtien mukaisesti lähetetyissä tiedonannoissa on ilmoitettava, sovelletaanko sopimuksen määräyksiä alueella erinäisin muutoksina tai varauksella. Kun tiedonannossa ilmoitetaan, että sopimuksen määräyksiä sovelletaan erinäisin muutoksina, on siinä määriteltävä näiden muutosten sisältö.

4. Asianomainen jäsenvaltio, jäsenvaltiot tai kansainvälinen elin voivat lähettämällä uuden tiedonannon luopua kokonaan tai osittain oikeudesta vedota muutokseen, josta ne ovat ilmoittaneet aikaisemmassa tiedonannossa.

5. Asianomainen jäsenvaltio tai jäsenvaltiot tai kansainvälinen elin voivat sinä aikana, jona tämä sopimus voidaan sanoa irti 16 artiklan määräysten mukaisesti, lähettää Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle uuden tiedonannon kaikista kaikkien aikaisempien tiedonantojen sisällön suhteen tapahtuneista muutoksista sekä tiedoittaen tilanteesta tämän sopimuksen soveltamisen suhteen.

IV osa. Loppumääräyksiä

14 artikla

Tämän sopimuksen viralliset ratifiointit on lähetettävä Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle, joka ne rekisteröi.

15 artikla

1. Tämä sopimus-sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifiointit pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Se tulee voimaan kaksitoista kuukautta sen jälkeen, kuin pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifiointit.

3. Sen jälkeen tämä sopimus tulee voimaan jokaisen jäsenvaltion osalta kaksitoista kuukautta sen jälkeen kuin asianomaisen jäsenvaltion ratifiointi on rekisteröity.

16 artikla

1. Jokainen jäsenvaltio, joka on ratifioinut tämän sopimuksen, voi sanoa sen irti kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jona sopimus alkuaan tuli voimaan, lähettämällä kirjelmän Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle, joka sen rekisteröi. Irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä.

2. Jokainen jäsenvaltio, joka on ratifioinut tämän sopimuksen ja joka edellisessä kohdassa mainitun kymmenen vuoden määräajan kuluttua ei käytä hyväkseen vuoden kuluessa tämän artiklan mukaan annettua irtisanomisoikeuttaan, sitoutuu uudeksi kymmenvuotiskaudeksi ja sen jälkeen voi sanoa irti tämän sopimuksen jokaisen kymmenvuotiskauden kuluttua umpeen tämän artiklan määräämin ehdoin.

17 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on ilmoitettava kaikille Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille kaikista järjestön jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ratifiointeista, tiedonannoista ja irtisanomisista.

2. Kun pääjohtaja ilmoittaa järjestön jäsenvaltioille järjestyksessä toisesta ratifiointista, joka hänelle on ilmoitettu, on pääjohtajan huomautettava jäsenvaltioille sopimuksen voimaantulopäivästä.

18 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on ilmoitettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille rekisteröimistä varten Yhdistyneiden Kansakuntien perussäännösten 102 artiklan mukaisesti täydelliset tiedot kaikista ratifiointeista, tiedonannoista ja irtisanomisista, jotka hän on rekisteröinyt edellisten artikloiden mukaisesti.

19 artikla

Jokaisen kymmenvuotiskauden kuluttua umpeen tämän sopimuksen voimaantulosta lukien Kansainvälisen työtoimiston hallinto-

neuvoston on esitettävä yleiselle konferenssille selostus tämän sopimuksen soveltamisesta ja päätettävä, onko aiheellista ottaa konferenssin päiväjärjestykseen kysymys sen täydellisestä tai osittaisesta muuttamisesta.

20 artikla

1. Siinä tapauksessa, että konferenssi hyväksyy uuden sopimuksen, jolla kokonaan tai osittain muutetaan tämä sopimus, ja mikäli uusi sopimus ei toisin määrää:

- (a) jäsenvaltion suorittama uuden muutoksia sisältävän sopimuksen ratifiointi aiheuttaa ipso jure tämän sopimuksen välittömän irtisanomisen huolimatta edellämainitun 16 artiklan määräyksistä, sillä edellytyksellä, että uusi

muutoksia sisältävä sopimus on tullut voimaan;

- (b) eivät jäsenvaltiot enää siitä päivästä lukien, jona uusi muutoksia sisältävä sopimus tuli voimaan, voi ratifioida tätä sopimusta.

2. Kuitenkin jää tämä sopimus voimaan nykyisessä muodossaan ja nykyisen sisällönä niihin jäsenvaltioihin nähden, jotka ovat sen ratifioineet, eivätkä ratifioi muutoksia sisältävää sopimusta.

21 artikla

Tämän sopimuksen ranskan- ja englanninkielisiä tekstejä on kumpaakin pidettävä alkuperäisenä.

Teksti alkuperäisillä kielillä.

Convention (No. 87) Concerning Freedom of Association and Protection of the Right to Organise

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at San Francisco by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Thirty-first Session on 17 June 1948;

Having decided to adopt, in the form of a Convention, certain proposals concerning freedom of association and protection of the right to organise, which is the seventh item on the agenda of the session;

Considering that the Preamble to the Constitution of the International Labour Organisation declares „recognition of the principle of freedom of association” to be a means of improving conditions of labour and of establishing peace;

Considering that the Declaration of Philadelphia reaffirms that „freedom of expression and of association are essential to sustained progress”;

Considering that the International Labour Conference, at its Thirtieth Session, unanimously adopted the principles which should form the basis for international regulation;

Considering that the General Assembly of the United Nations, at its Second Session, endorsed these principles and requested the International Labour Organisation to continue every effort in order that it may be possible to adopt one or several international Conventions;

adopts this ninth day of July of the year one thousand nine hundred and forty-eight the following Convention, which may be cited as the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948:

Convention (No 87) concernant la liberté syndicale et la protection du droit syndical

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail,

Convoquée à San-Francisco par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 17 juin 1948, en sa trente et unième session,

Après avoir décidé d'adopter sous forme d'une convention diverses propositions relatives à la liberté syndicale et la protection du droit syndical, question qui constitue le septième point à l'ordre du jour de la session,

Considérant que le Préambule de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail enonce, parmi les moyens susceptibles d'améliorer la condition des travailleurs et d'assurer la paix, „l'affirmation du principe de la liberté syndicale”;

Considérant que la Déclaration de Philadelphie a proclamé de nouveau que „la liberté d'expression et d'association est une condition indispensable d'un progrès soutenu”;

Considérant que la Conférence internationale du Travail, à sa trentième session, a adopté à l'unanimité les principes qui doivent être à la base de la réglementation internationale;

Considérant que l'Assemblée générale des Nations Unies, à sa deuxième session, a fait siens ces principes et a invité l'Organisation internationale du Travail à poursuivre tous ses efforts afin qu'il soit possible d'adopter une ou plusieurs conventions internationales;

adopte, ce neuvième jour de juillet mil neuf cent quarante-huit, la convention ci-après, qui sera dénommée Convention sur la liberté syndicale et la protection du droit syndical, 1948.

*Part I. Freedom of Association***Article 1**

Each Member of the International Labour Organisation for which this Convention is in force undertakes to give effect to the following provisions.

Article 2

Workers and employers, without distinction whatsoever, shall have the right to establish and, subject only to the rules of the organisation concerned, to join organisations of their own choosing without previous authorisation.

Article 3

1. Workers' and employers' organisations shall have the right to draw up their constitutions and rules, to elect their representatives in full freedom, to organise their administration and activities and to formulate their programmes.

2. The public authorities shall refrain from any interference which would restrict this right or impede the lawful exercise thereof.

Article 4

Workers' and employers' organisations shall not be liable to be dissolved or suspended by administrative authority.

Article 5

Workers' and employers' organisations shall have the right to establish and join federations and confederations and any such organisation, federation or confederation shall have the right to affiliate with international organisations of workers and employers.

Article 6

The provisions of Articles 2, 3 and 4 hereof apply to federations and confederations of workers' and employers' organisations.

Article 7

The acquisition of legal personality by workers' and employers' organisations, federations and confederations shall not be made subject to conditions of such a character as to restrict the application of the provisions of Articles 2, 3 and 4 hereof.

*Partie I. Liberté syndicale***Article 1**

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail pour lequel la présente convention est en vigueur s'engage à donner effet aux dispositions suivantes.

Article 2

Les travailleurs et les employeurs, sans distinction d'aucune sorte, ont le droit, sans autorisation préalable, de constituer des organisations de leur choix, ainsi que celui de s'affilier à ces organisations, à la seule condition de se conformer aux statuts de ces dernières.

Article 3

1. Les organisations de travailleurs et d'employeurs ont le droit d'élaborer leurs statuts et règlements administratifs, d'élire librement leurs représentants, d'organiser leur gestion et leur activité, et de formuler leur programme d'action.

2. Les autorités publiques doivent s'abstenir de toute intervention de nature à limiter ce droit ou à en entraver l'exercice légal.

Article 4

Les organisations de travailleurs et d'employeurs ne sont pas sujettes à dissolution ou à suspension par voie administrative.

Article 5

Les organisations de travailleurs et d'employeurs ont le droit de constituer des fédérations et des confédérations ainsi que celui de s'y affilier, et toute organisation, fédération ou confédération a le droit de s'affilier à des organisations internationales de travailleurs et d'employeurs.

Article 6

Les dispositions des articles 2, 3 et 4 ci-dessus s'appliquent aux fédérations et aux confédérations des organisations de travailleurs et d'employeurs.

Article 7

L'acquisition de la personnalité juridique par les organisations de travailleurs et d'employeurs, leurs fédérations et confédérations, ne peut pas être subordonnée à des conditions de nature à mettre en cause l'application des dispositions des articles 2, 3 et 4 ci-dessus.

Article 8

1. In exercising the rights provided for in this Convention workers and employers and their respective organisations, like other persons or organised collectivities, shall respect the law of the land.

2. The law of the land shall not be such as to impair, nor shall it be so applied as to impair, the guarantees provided for in this Convention.

Article 9

1. The extent to which the guarantees provided for in this Convention shall apply to the armed forces and the police shall be determined by national laws or regulations.

2. In accordance with the principle set forth in paragraph 8 of Article 19 of the Constitution of the International Labour Organisation the ratification of this Convention by any Member shall not be deemed to affect any existing law, award, custom or agreement in virtue of which members of the armed forces or the police enjoy any right guaranteed by this Convention.

Article 10

In this Convention the term „organisation” means any organisation of workers or of employers for furthering and defending the interests of workers or of employers.

Part II. Protection of the Right to Organise

Article 11

Each Member of the International Labour Organisation for which this Convention is in force undertakes to take all necessary and appropriate measures to ensure that workers and employers may exercise freely the right to organise.

Part III. Miscellaneous Provisions

Article 12

1. In respect of the territories referred to in Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation as

Article 8

1. Dans l'exercice des droits qui leur sont reconnus par la présente convention, les travailleurs, les employeurs et leurs organisations respectives sont tenus, à l'instar des autres personnes ou collectivités organisées, de respecter la légalité.

2. La législation nationale ne devra porter atteinte ni être appliquée de manière à porter atteinte aux garanties prévues par la présente convention.

Article 9

1. La mesure dans laquelle les garanties prévues par la présente convention s'appliqueront aux forces armées et à la police sera déterminée par la législation nationale.

2. Conformément aux principes établis par le paragraphe 8 de l'article 19 de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail, la ratification de cette convention par un Membre ne devra pas être considérée comme affectant toute loi, toute sentence, toute coutume ou tout accord déjà existants qui accordent aux membres des forces armées et de la police des garanties prévues par la présente convention.

Article 10

Dans la présente convention, le terme „organisation” signifie toute organisation de travailleurs ou d'employeurs ayant pour but de promouvoir et de défendre les intérêts des travailleurs ou des employeurs.

Partie II. Protection du droit syndical

Article 11

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail pour lequel la présente convention est en vigueur s'engage à prendre toutes mesures nécessaires et appropriées en vue d'assurer aux travailleurs et aux employeurs le libre exercice du droit syndical.

Partie III. Mesures diverses

Article 12

1. En ce qui concerne les territoires mentionnés par l'article 35 de la Constitution de l'Organisation internationale du

amended by the Constitution of the International Labour Organisation Instrument of Amendment, 1946, other than the territories referred to in paragraphs 4 and 5 of the said Article as so amended, each Member of the Organisation which ratifies this Convention shall communicate to the Director-General of the International Labour Office with or as soon as possible after its ratification a declaration stating —

- (a) the territories in respect of which it undertakes that the provisions of the Convention shall be applied without modification;
- (b) the territories in respect of which it undertakes that the provisions of the Convention shall be applied subject to modifications, together with details of the said modifications;
- (c) the territories in respect of which the Convention is inapplicable and in such cases the grounds on which it is inapplicable;
- (d) the territories in respect of which it reserves its decision.

2. The undertakings referred to in subparagraphs (a) and (b) of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be an integral part of the ratification and shall have the force of ratification.

3. Any Member may at any time by a subsequent declaration cancel in whole or in part any reservations made in its original declaration in virtue of subparagraphs (b), (c) or (d) of paragraph 1 of this Article.

4. Any Member may, at any time at which this Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 16, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of such territories as it may specify.

Article 13

1. Where the subject matter of this Convention is within the self-governing powers of any non-metropolitan territory, the Member responsible for the international relations of that territory may, in agreement with the government of the

Travail telle qu'elle a été amendée par l'Instrument d'amendement à la Constitution de l'Organisation internationale du Travail, 1946, à l'exclusion des territoires visés par les paragraphes 4 et 5 dudit article ainsi amendé, tout Membre de l'Organisation qui ratifie la présente convention doit communiquer au Directeur général du Bureau international du Travail, en même temps que sa ratification, ou dans le plus bref délai possible après sa ratification, une déclaration faisant connaître:

- a) les territoires pour lesquels il s'engage à ce que les dispositions de la convention soient appliquées sans modification;
- b) les territoires pour lesquels il s'engage à ce que les dispositions de la convention soient appliquées avec des modifications, et en quoi consistent lesdites modifications;
- c) les territoires auxquels la convention est inapplicable et, dans ces cas, les raisons pour lesquelles elle est inapplicable;
- d) les territoires pour lesquels il réserve sa décision.

2. Les engagements mentionnés aux alinéas a) et b) du premier paragraphe du présent article seront réputés parties intégrantes de la ratification et porteront des effets identiques.

3. Tout Membre pourra renoncer par une nouvelle déclaration à tout ou partie des réserves contenues dans sa déclaration antérieure en vertu des alinéas b), c) et d) du paragraphe 1 du présent article.

4. Tout Membre pourra, pendant les périodes au cours desquelles la présente convention peut être dénoncée conformément aux dispositions de l'article 16, communiquer au Directeur général une nouvelle déclaration modifiant à tout autre égard les termes de toute déclaration antérieure et faisant connaître la situation dans des territoires déterminés.

Article 13

1. Lorsque les questions traitées par la présente convention entrent dans le cadre de la compétence propre des autorités d'un territoire non métropolitain, le Membre responsable des relations internationales des ce territoire, en accord avec le gouverne-

territory, communicate to the Director-General of the International Labour Office a declaration accepting on behalf of the territory the obligations of this Convention.

2. A declaration accepting the obligations of this Convention may be communicated to the Director-General of the International Labour Office —

- (a) by two or more Members of the Organisation in respect of any territory which is under their joint authority; or
- (b) by any international authority responsible for the administration of any territory, in virtue of the Charter of the United Nations or otherwise, in respect of any such territory.

3. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with the preceding paragraphs of this Article shall indicate whether the provisions of the Convention will be applied in the territory concerned without modification or subject to modifications; when the declaration indicates that the provisions of the Convention will be applied subject to modifications it shall give details of the said modifications.

4. The Member, Members or international authority concerned may at any time by a subsequent declaration renounce in whole or in part the right to have recourse to any modification indicated in any former declaration.

5. The Member, Members or international authority concerned may, at any time at which this Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 16, communicate to the Director-General of the International Labour Office a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of the application of the Convention.

Part IV. Final Provisions

Article 14

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

ment dudit territoire, pourra communiquer au Directeur général du Bureau international du Travail une déclaration d'acceptation, au nom de ce territoire, des obligations de la présente convention.

2. Une déclaration d'acceptation des obligations de la présente convention peut être communiquée au Directeur général du Bureau international du Travail:

- a) par deux ou plusieurs Membres de l'Organisation pour un territoire placé sous leur autorité conjointe;
- b) par toute autorité internationale responsable de l'administration d'un territoire en vertu des dispositions de la Charte des Nations Unies ou de toute autre disposition en vigueur, à l'égard de ce territoire.

3. Les déclarations communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail conformément aux dispositions des paragraphes précédents du présent article doivent indiquer si les dispositions de la convention seront appliquées dans le territoire avec ou sans modification; lorsque la déclaration indique que les dispositions de la convention s'appliquent sous réserve de modifications, elle doit spécifier en quoi consistent lesdites modifications.

4. Le Membre ou les Membres ou l'autorité internationale intéressés pourront renoncer entièrement ou partiellement par une déclaration ultérieure au droit d'invoquer une modification indiquée dans une déclaration antérieure.

5. Le Membre ou les Membres ou l'autorité internationale intéressés pourront, pendant les périodes au cours desquelles la convention peut être dénoncée conformément aux dispositions de l'article 16, communiquer au Directeur général du Bureau international du Travail une nouvelle déclaration modifiant à tout autre égard les termes de toute déclaration antérieure et faisant connaître la situation en ce qui concerne l'application de cette convention.

Partie IV. Dispositions finales

Article 14

Les ratifications formelles de la présente convention seront communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistrées.

Article 15

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 16

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 17

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications, declarations and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 15

1. La présente convention ne liera que les Membres de l'Organisation internationale du Travail dont la ratification aura été enregistrée par le Directeur général.

2. Elle entrera en vigueur douze mois après que les ratifications de deux Membres auront été enregistrées par le Directeur général.

3. Par la suite, cette convention entrera en vigueur pour chaque Membre douze mois après la date où sa ratification aura été enregistrée.

Article 16

1. Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée.

2. Tout Membre ayant ratifié la présente convention qui, dans le délai d'une année après l'expiration de la période de dix années mentionnée au paragraphe précédent, ne fera pas usage de la faculté de dénonciation prévue par le présent article sera lié pour une nouvelle période de dix années et, par la suite, pourra dénoncer la présente convention à l'expiration de chaque période de dix années dans les conditions prévues au présent article.

Article 17

1. Le Directeur général du Bureau international du Travail notifiera à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail l'enregistrement de toutes les ratifications, déclarations et dénonciations qui lui seront communiquées par les Membres de l'Organisation.

2. En notifiant aux Membres de l'Organisation l'enregistrement de la deuxième ratification qui lui aura été communiquée, le Directeur général appellera l'attention des Membres de l'Organisation sur la date à laquelle la présente convention entrera en vigueur.

Article 18

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications, declarations and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 19

At the expiration of each period of ten years after the coming into force of this Convention, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 20

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides,

- (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 16 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
- (b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 21

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Article 18

Le Directeur général du Bureau international du Travail communiquera au Secrétaire général des Nations Unies aux fins d'enregistrement, conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, des renseignements complets au sujet de toutes ratifications, de toutes déclarations et de tous actes de dénonciation qu'il aura enregistrés conformément aux articles précédents.

Article 19

A l'expiration de chaque période de dix années à compter de l'entrée en vigueur de la présente convention, le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente convention et décidera s'il y a lieu d'insérer à l'ordre du jour de la Conférence la question de sa revision totale ou partielle.

Article 20

1. Au cas où la Conférence adopterait une nouvelle convention portant revision totale ou partielle de la présente convention, et à moins que la nouvelle convention ne dispose autrement:

- a) la ratification par un Membre de la nouvelle convention portant revision entraînerait de plein droit, nonobstant l'article 16 ci-dessus, dénonciation immédiate de la présente convention, sous réserve que la nouvelle convention portant revision soit entrée en vigueur;
- b) à partir de la date de l'entrée en vigueur de la nouvelle convention portant revision, la présente convention cesserait d'être ouverte à la ratification des Membres.

2. La présente convention demeurerait en tout cas en vigueur dans sa forme et teneur pour les Membres qui l'auraient ratifiée et qui ne ratifieraient pas la convention portant revision.

Article 21

Les versions française et anglaise du texte de la présente convention font également foi.